

<b>หัวข้องานวิจัยเรื่อง</b>	การศึกษาการมีส่วนร่วมด้านภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมพื้นถิ่นของชุมชนทับกฤช อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ : ภูมิปัญญา รากบัวเชื่อม
<b>ชื่อผู้วิจัย</b>	อาจารย์ ดร.สุพัตรา เจริญภักดี บดีรัฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โชติ บดีรัฐ อาจารย์ว่าที่ ร.ต.หญิงยุวดี พ่วงรอด อาจารย์หนึ่งฤทัย ศรีสุกใส นายพรศักดิ์ วงศ์มหา
<b>คณะ/สังกัด</b>	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หลักสูตรสาขาวิชาจุลชีวะวิทยา
<b>มหาวิทยาลัย</b>	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
<b>ปี</b>	2560
<b>คำสำคัญ</b>	การมีส่วนร่วม ทับกฤช รากบัวเชื่อม

### บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อแนวทางในการแก้ไขปัญหาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากรากบัวที่ตกทราย และปัญหาการขาดบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยและดึงดูดใจลูกค้า เบื้องต้นใช้การสำรวจแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลเพื่อหากกลุ่มคนที่มีความสนใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์รากบัวเชื่อมในตำบลทับกฤชจำนวน 400 คน ในงานประชุมขององค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤช เสียงตามสาย โรงเรียนและตามร้านค้าที่ขายรากบัวเชื่อม พบว่ามีประชาชนจำนวน 12 คน ที่สนใจอย่างแท้จริงจึงใช้กระบวนการสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาความคิดเห็นในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากรากบัวที่ตกทราย การขาดบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยและดึงดูดใจลูกค้า และการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์จากรากบัวที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของตลาดในชุมชนทับกฤช อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

ผลการวิจัยพบว่า ภูมิปัญญาการทำรากบัวเชื่อมมีมานานในชุมชนทับกฤช มีกลุ่มผู้ผลิตรายใหญ่ 2 กลุ่มคือ กลุ่มของป้ามะลิ และกลุ่มของป้าบุญยัง โดยมีเพียงกลุ่มของป้ามะลินิตีเข้าร่วมโครงการและเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดอบรมโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญทางการแปรรูปอาหาร และให้ความรู้เกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยและดึงดูดใจลูกค้า อีกทั้ง ต้องการให้มีการอบรมเกี่ยวกับมาตรฐานการผลิตให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิตรากบัวเชื่อมเบื้องต้น และมีคนในชุมชนบ้านทับกฤชกำลังรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชื่อกลุ่มพัฒนาผลิตภัณฑ์จากบัวและทำตราสินค้าที่มีบัวเป็นสัญลักษณ์

<b>Research Title</b>	The study of participation in local wisdom, art and culture of Tubkrit Community, Chum Saeng District, Nakhon Sawan Province: A local wisdom of lotus root in syrup
<b>Author</b>	Dr. Supattra Bodeerat Assistant Professor Dr.Chot Bodeerat Acting Sub Lt.Yuvadee Phongrod Nhueng-ruethai Srisuksai Pornsak Wongmaha
<b>Faculty</b>	Science and Technology, Microbiology Program
<b>Institute</b>	Pibulsongkram Rajabhat University
<b>Year</b>	2017
<b>Keywords</b>	Participation, Tubkrit, lotus root in syrubb

### ABSTRACT

The objective of this research is to study people's opinions of how to resolve sugar scab on lotus root in syrup and without modern package for customer attraction. Four hundred people were basically survey using in group and individual interviews for searching truly person to desire a product development of a lotus root in syrup in the meeting of the management of Tubkrit subdivision, wire broadcasting, school and shop owner for lotus root in syrup sale. It was found that 12 persons need to join in this research. Then, using focus group to reveal their opinion for truly needs to develop and resolve a food processing of lotus root crystallize in syrup, without modern packaging and attract customers and good quality of packaging development for market acceptance in Tubkrit community, Chum Saeng District, Nakhon Sawan Province.

The results shown that local wisdom of lotus root in syrup has been a long term production in Tubkrit community. Community producer of lotus root in syrup can found 2 groups such as Auntie Mali group and Auntie Boonyang group. Only Auntie Mali group wanted to join in this research and offer to Sub-district Administration Organization for set training about food processing, modern packaging for attract customers and production standard according to Good Manufacturing Practice. Then, people in Tubkrit community are setting Community enterprise named a group of lotus development product and using lotus as their logo.

## กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนต่อการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์จากภูมิปัญญาการใช้รากบัว กรณีศึกษาของค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤชอำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ฉบับสมบูรณ์เล่มนี้สำเร็จ ล่วงไปได้ด้วยดี คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณองค์กร/หน่วยงาน หรือผู้ที่มีส่วนร่วม ที่ได้ช่วยเหลือในการทำโครงการวิจัยเล่มนี้เป็นอย่างยิ่ง ได้แก่

1. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
3. องค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤช อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์
4. คณะนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งได้บูรณาการกับการเรียนการสอนในรายวิชาความจริงของชีวิตในภาคเรียนที่ 1/2560 ได้แก่ นางสาวกัญญาณัฐ จันทร์พงษ์ นางสาวจันทกานต์ บุญดล นางสาวจุฑามณี ต้วงประดับ และนางสาวชนากานต์ จันทร์พงษ์
5. ประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤช อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

คณะผู้วิจัย

10 ธันวาคม 2560

## คำนำ

รายงานการดำเนินงานฉบับสมบูรณ์เล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามซึ่งครอบคลุมพื้นที่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยคณะผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อแนวทางในการแก้ไขปัญหาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากรากบัวที่ตกทราย และปัญหาการขาดบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยและดึงดูดใจลูกค้า กรณีศึกษาภูมิปัญญาการผลิตรากบัวเชื่อมขององค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤชอำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ภายใต้แผนงานสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณอย่างสูงต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนภายในชุมชน ตลอดจนสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่มีส่วนสำคัญในการผลักดันและสนับสนุนให้เกิดโครงการวิจัยนี้จนสำเร็จลุล่วง

คณะผู้วิจัย

10 ธันวาคม 2560